

Конференція інтелектуальних працівників закінчилась

ВРАЦЛАВ (ББС). 29 серпня. Сьогодні у Вроцлаві (Польща) за нагоди закінчення чотириденної конференції інтелектуальних працівників відбулась манифестація, в якій взяли участь приблизно 35.000 осіб. Промовляли наставник Кентенберзький і російський письменник Леонов.

Відкриття Ляйпцігського ярмарку

ЛЯЙПЦІГ (ББС). 29 серпня. Сьогодні в Ляйпцігу (середня частина) відкрилась торговельно-економічна виставка-ярмарок.

43 смертні вироки на процесі в Београді

БЕОГРАД (ЮП). 28 серпня. Як офіційно подала в п'ятницю югославська пресоагенція Танюг, на процесі проти колишніх членів військової організації кол. хорватської держави за "терористичну діяльність" засуджено до страти 43 осіб, усташів. 12 інших обвинувачених засуджено до ув'язнення — від 12 років аж на довічно.

Незвичайна спека в США

НЬЮ-ЙОРК (АП). 27 серпня. В більшій частині США панує тепер незвичайна спека. 26 серпня в Нью-Йорку зареєстровано 47,3 ступенів Цельсія — це не тільки досі найвища температура року, а й найгарячіший день, що його буди-коли переживало місто.

Перед закінченням переговорів у Москві

Розмова західних послів з Молотовим у п'ятницю

МОСКВА (ЮП). 28 серпня. В п'ятницю представники західних держав у Москві від 5 до 8-ї години вечора мали в Кремлі дальшу розмову з міністром закордонних справ Молотовим. По закінченні конференції західні дипломати заявили, що з приводу цих розмов не можна сподіватися ніякого комунікату.

Повернувшись із Кремля, посли збиралися в британському посольстві, щоб спільно опрацювати звіт своїм урядам. Сміє, де Шателіє і Робертс лише кинули журналістам записки "Нічого нового" і відразу ж вийшли до праці. На запитання, чи можна сподіватися дальших переговорів, кореспонденти не одержали ніякої відповіді.

НЬЮ-ЙОРК (Космос). В п'ятницю "Нью-Йорк Таймс" писав, що російські висунули пропозицію щодо питання регулювання валюти в Берліні. Сталін ніби схильний дозволити західним державам у Берліні деякий контроль над східною маркою, яка є тепер в обігу. Західні держави погоджуються, щоб курсувала лише східна марка, якщо в цій справі буде досягнута задовільна угода чотирьох держав.

Нарада послів

МОСКВА (ББС). 29 серпня. Сьогодні вранці в Москві представники трьох західних держав ще раз радилися між собою. Вони обговорювали, очевидно, текст тимчасового комунікату, який буде опуб-

СЕД намагалась викликати путч в Берліні

Комуністичні демонстранти захопили міське управління — Східна поліція допомагала демонстрантам — 3 співом "Інтернаціоналу"

БЕРЛІН (ШТН). 28 серпня. В четвер і в п'ятницю берлінська СЕД за підтримкою советських установ гвалтовно перешкодила засіданням міського парламенту і намагалась повалити магістрат. Обох днів комуністичні демонстранти вдерлися до залі засідань міського парламенту, розташованого в советському секторі, і вимагали, щоб західні окупційні держави залишили Берлін. Крім того, вони домогалися демісії берлінського магістрату і утворення "комітету дій", який мав би перебрати до своїх рук керівництво в Берліні.

Фракції соціал-демократичної партії, християнсько-демократичного союзу і ліберально-демократичної партії уповноважили в п'ятницю голову міських депутатів д-ра Зура вимагати від коменданта советського сектору генерала Котікова чітких записок, що парламентарна праця в східному секторі буде гарантована. Д-р Зур відхилив засідання міського управління на невизначений час, і заявив, що установи магістрату будуть перенесені до західних секторів, якщо генерал Котіков не дасть потрібних гарантій, що поліція захищатиме міських депутатів.

В четвер комунальні установи советського сектору одержали на-

кази маршувати до міського управління. З прапорами й транспарантами, співаючи "Інтернаціонал", демонстранти СЕД'у прибули до міського управління і влаштували коротку манифестацію — доти, доки не почалися збори міських депутатів. Підбурювані активістами з СЕД'у, демонстранти вдерлися до приміщення і зайняли зал засідань, видалили вивіски фракцій з площі і поставили вивіску СЕД'у. Голова СЕД'у Літке вголосив промову, в якій закликав магістрат і вигукнував, що тепер прийшов час робітникам узяти кермо до своїх рук. Він закликав усіх членів магістрату скласти з себе свої обов'язки і укласти з СЕД'у т. зв. "комітет дій" з членів СЕД'у і комуністичних профспілок.

Події в п'ятницю

В четвер міський парламент ухвалив відбутися засідання міських депутатів у п'ятницю о 10 годині. На це погодилася також СЕД. Відразу ж після початку засідання знову прибули на вантаних антах демонстранти СЕД'у. Після того, як міські депутати залишили зал засідань, керівник СЕД'у Літке гучномовцем міського управління закликав юрбу вдертися до приміщення. Під тиском натовпу ворота

відчинилися, і юрба вдерлася до міського управління, почасти через вхід задвору, який відкрили сидівські члени міського управління, а також через передній вхід, що його відкрив советський офіцер. Натовп захопив зал засідань і лайками знову вимагав демісії магістрату та щоб СЕД перебрала владу.

БЕРЛІН (ЮП). В берлінських газетах в п'ятницю можна було прочитати різні дані про кількість демонстрантів. "Тегіше Рундschau", орган советської військової влади, писав про 250.000 демонстрантів. "Тагес-шітгел", що виходить з дозволу американської військової влади, гадає, що їх було 6000. Орган СЕД'у "Нойес Дойчланд" пише, що перед міським управлінням демонстрували 50000 осіб, а в інших частинах міста разом 250000. На думку "Соціал-демократ", комуністичних демонстрантів було лише 2500. На думку агенції Юнайтед Прес, їх було приблизно 10000.

Відповідь демократичного Берліну

Після того, як стало відомо про комуністичну спробу організувати переворот в четвер о 14 годині радіо-Ріас численними гучномовцями закликало населення зібратися о 17 годині для манифестації на "Площі Республіки". З усіх частин Берліну, зрештою також з Советського Союзу, йшли десятки тисяч, щоб заманіфестувати своє ставлення до спроби викликати путч.

"В кожному разі і за всіх обставин берлінці до останнього боронитимуть свою свободу, — сказав під вигук приблизно 50 000 присутніх обербюрогмаістер Ройтер, — що б не прийшло." Боротьба за Берлін є боротьбою за мир у світі, і світ не обійде Берлін напотапу, сказав Ройтер.

Франц Нойман, що відкрив манифестацію, підкреснив, що немає ніякої різниці між фашистською і комуністичною диктатурою.

Протест ген. Кенігові

ТЮБІНГЕН (Дена). 28 серпня. Шефи урядів французької зони в спільному листі до французького головнокомандувача в Німеччині генерала п. Кеніга знову викликали розкрити політичні, економічні й соціальні наслідки здійснюваного демонтажу. Далі в своєму листі вони попросили негайно припинити демонтаж, а також попросили ген. Кеніга спільно прийняти їх.

Перший Європейський передпарламент засідає

Конференція в Інтерлякені (Швейцарія)

ЛОНДОН (ЮП). 28 серпня. Завтра в Інтерлякені (Швейцарія) відкривається перший європейський передпарламент Сполучених Штатів Європи, в якому будуть репрезентовані всі країни, розташовані між Піренейськими горами та Балтикою.

Британська делегація до передпарламенту в Інтерлякені складалася з 25 членів, у тому числі з 18 представників лейбористської партії, 5 консерваторів і по одному члену ліберальної та національно-ліберальної партії. Вінстон Черчилль не входить до складу делегації, але його запросили вголосити вступну промову.

Делегати кожного парламенту, репрезентованого в Інтерлякені, матимуть таку кількість голосів, яка відповідатиме числу членів парламенту їхньої країни. Отже таким

Шуман формує новий кабінет

ПАРИЖ (Зюдвестфунт). 30 серпня. Після того, як переговори Рамадзе закінчилися безуспішно, президент В. Оріоль доручив сьогодні ранком справу формування нового уряду Робертові Шуманові — дотеперішньому міністрові закордонних справ у кабінеті Марі і його попередникові на пост прем'єр-міністра. Р. Шуман належить до партії прогресивних католиків (МРП).

Просять уможливити нову зустріч

МОСКВА (Радіо-Мюнхен). 30 серпня. Західні представники в Москві попросили уможливити їм ще одну зустріч з Молотовим. Така зустріч відбудеться, ймовірно, сьогодні.

Д-р Зенкель в Лондоні

ЛОНДОН (Зюдвестфунт). 30 серпня. Колишній заступник чехословацького прем'єр-міністра, що недавно втік з Чехо-Словаччини, прибув з Парижу до Лондону. Приблизно через два тижні д-р Зенкель вирушає до США.

Ситуація в Греції

АТЕНИ (АП). 27 серпня. Грецькі урядові з'єднання розпочали новий наступ на грецькому кордоні, де зібралося від 800 до 1000 повстанців. Як подають грецькі газети, на Пелопонесі також заплановано нові дії.

26 серпня Стратос повідомив, що сильна болгарська група з 50 воїнів минулого тижня вдерлася на грецьку територію, обстріляла урядові війська і потім відступила назад. В ноті до Об'єднаних Націй грецький уряд знову протестує проти того, що Албанія підтримує етікачів-партизанів. За повідомленням грецького Генерального Штабу, під час боїв у районі гори Грамос 5000 партизанів перейшли до Албанії.

Підсумки випадку з Косметіною

НЬЮ-ЙОРК (Дена-Ройтер). 28 серпня. Советський консулства в Нью-Йорку і Сан-Франциско закрилися. Советський віцеконсул у Нью-Йорку Чепурник уже від'їхав до СССР на борту советського корабля "Маршал Говорнов".

За повідомлення АФП, американський консул у Владивостоці залишить Советський Союз десь, напевно, 2 вересня і через Шанхай повернеться до Америки.

Від Видавництва "У. В. а"

Після першого вересня "Українські Вісті" виходитимуть збільшеним форматом, а тому від ч. 72 (224) встановлюється ціна поодиночного числа 30 шф. Висесна передплата буде відповідно перерахована.

В-во "У. В. а" просить своїх читачів, щоб вони заздалегідь передплачували "У. В. а" безперервно і давали їм термін на вирішення передплати в разі змінюваної ціни.

В-во "У. В. а."

Криза французького уряду

Через опозицію до економічних фінансових реформ Рено

ПАРИЖ (ГА). 29 серпня. Після довгих нарад президент Оріоль доручив соціалістові Рамадзе сформувати новий уряд. Як відомо, кабінет Марі, проіснувавши один місяць, з огляду на опозицію соціалістів до економічних фінансових

заходів Рено подався вчора до демісії. Рамадзе хоче утворити найбільш уряд, щоб він проіснував до липня 1949 року. Рамадзе протягом 10 місяців був прем'єр-міністром у Франції — аж до листопада минулого року, коли він склав з себе свої обов'язки.

493.160 ДП в двозонній

ГАЙДЕЛЬБЕРГ (Дена). 27 серпня. Як повідомлено 26 серпня з Гайделбергу, вперше з часу закінчення війни кількість ДП в авіаційній зоні на 1 серпня в р. складала 493.160 осіб зменшилась лише на 10 осіб. З цієї кількості 281.533 ДП призначені в таборах, 16.223 працюють у робітничих частинах, а 195.404 працюють на німецьку економіку.

Упорядкувати ще одну ділянку

Останнього часу помітне намагання перелоних елементів наших колишніх військовиків перебороти той організаційно-громадський розгартіш, який панує на цій важливій ділянці. Зокрема добру волю до такого впорядкування видно в СУВ, в Українській Національній Гвардії, а Братстві УСС.

Дотепер всі спроби об'єднати журналістів, воєнів, і деяких інших наших професіоналів розбивалися, через те що не було політичного об'єднання. Тепер, коли таке політичне об'єднання на форумі УНР-ди стало докопаним, відпадає „аргумент“, що, мовляв, нехай спочатку „партія“ договориться. Партії вже це зробили.

Хочемо пригадати одну дуже важливу нашу ділянку, а саме — організацію колишніх воєнів українських армій. Нам здається, що майже не існує один союз, один об'єднання колишніх українських комбатантів. А насправді їх існує щось більше десяти. Назвимо головні з них: Союз Українських Ветеранів, Об'єднання Українських Комбатантів, УПА і поруч з нею ЛУП (Ліга Українських Повстанців), Карпатська „Січ“, УВК (Українське Вільне Козацтво), організація „Листопад“ (частинна дивізії старших воєнів дивізії „Галичина“), друга частина цієї ж дивізії об'єднана навколо інших осіб. Додаймо до цього ще організацію УСС — Українських Січових Стрільців — найстарша нинішня українська воєнна формація, УНГ (Українська Національна Гвардія) — найновіше об'єднання зі специфічними завданнями.

Справа не в тому, що цих організацій багато, їх могло б бути ще більше і зовсім без шкоди для справи. Може б, наприклад, об'єднатися всі кавалери ордену Симона Петлюри, всі власники проам'ятного Хреста УГА, всі учасники Зимового Походу чи Чотирикутника Смерті. Далі могли б організуватися члени колишніх військових формацій, могло б постати об'єднання старшин і матросів української флоти і т. д. і т. д. Але всі ці різноманітні організації мали б бути окремими секціями єдиної організації українських воєнів.

Уважимо собі справу так: існують один, скажімо, Союз Українських Ветеранів, з єдиним проводом, а всередині цього Союзу — різні секції. Навіть Українська На-

ціональна Гвардія, як воля показує себе дотепер, дуже потрібна і корисна формація — могла б бути секцією СУВ.

Але одна важлива примітка: армія не займається політикою. А тому і колишні воєни комбатанти, як такі (тобто на терені своєї організації) політикою займатися не можуть. Це не значить, що СУВ має бути „нейтральний“, а навпаки: СУВ має стояти на групі УНР-ди і підтримувати кожноразом існуючий Виконний Орган. СУВ не сміє втручатися в міжпартійну боротьбу і ставати на позиції тої чи іншої партії. Воєнний організація не не личить. І вже зовсім їй не личить бути в опозиції до кожноразом існуючого національно-політичного проводу.

Воєн у дійсній службі не сміє належати до жодної політичної партії, отже не може робити політичної кар'єри. У війську є лише одна кар'єра: військова. Колишній воєн, ветеран може, певна річ, належати і до партії, й робити політичну кар'єру, використовуючи навіть свої колишні військові заслуги. Але все це може робитися поза межами організації колишніх воєнів. Чи мислимо, наприклад, щоб французькі комбатанти закла-

кали голосувати за ту чи іншу партію?

Натомість об'єднанні в одній ставовій організації колишні воєни могли б успішно послати свою працю в різних галузях і напрямках. Зокрема така організація могла б допомогти тим своїм окремим висококваліфікованим членам, які розробляють і опрацюють науково, історично, мемуарно чи публіцистично окремі ділянки нашого минулого, нашої збройної боротьби, і тим з них, які слідує та науково інтерпретувати останні світові події. Організація мала б дати змогу цим своїм членам своїй праці публікувати, а там самим заохотити й інших до праці. Але не тільки для підтримки нашої воєнної думки, а й для інших, практичних справ доконечна єдина „військова організація“.

Своє масове членство такої Об'єднаної Союз Ветеранів мала б перекаліфікувати, ознайомити з найновішими досягненнями воєнної думки і техніки та підготувати їх тим самим до грядущих подій.

Але для цього всього (про решту конкретних завдань ми й не згадуємо) треба об'єднатися, упорядкувати цю важливу ділянку нашого життя. Про чому не треба боятися — коли перші розмови не дають бажаних наслідків. Упертою послідовною працею можна і треба добитися в цій галузі позитивного вислідку.

П. К.

Україна за залізною заслоною (Радіонотатки)

Почалася чергова муштра

Ще не встигли готоси муштрувальників, які щойно муштрували советських письменників та композиторів, щоб вони не впадали в „низькопоклонство перед західною культурою“, як надійшла черга за советськими вченими.

Нещодавно в Москві відбулася сесія Академії сільсько-господарських наук СССР. З доповіддю на тему „Становище в біологічній науці СССР“ виступив відомий советський новатор із галузі рослинництва, академік Лисенко. Виступаючи доповіді, звісно, наперед схваленої Центральною Комітетом ВКПБ, він сферикував проти советських біологів, які свої наукові праці пов'язують з працями всевітньо відомих Менделя, Вайсмана та Моргана тим часом як його, Лисенка, праці з рослинництва вважають за такі, що мають більш практичне, ніж теоретичне значення. (Ці вчені, десь певно, забули про те, що академік Лисенко, коли йдеться про рослинництво, є рупором ЦК ВКПБ). Обговоривши доповідь академіка Лисенка, сесія Академії сільсько-господарських наук СССР у своїй кінцевій постанові сконстатувала наявність в сучасній біологічній науці СССР двох течій а саме: мічуринської (матеріалістичної, прогресивної) яку

треба підтримувати та розвивати, і менделісько-морганинської (ідеалістичної, реакційної), проти якої треба повести нещадну боротьбу.

Резонанс цієї постанови розійшовся дуже швидко. Днями відбулися поширені збори Всесоюзної Академії наук СССР. На цьому засіданні роботу Відділу біологічних наук Академії визнано за незадовільну. Керівника бюро цього відділу, академіка Орбелі, усунуто з дотеперішньої його посади. Зайнято також ще й інших працівників бюро. Натомість президія Академії звернулася до „Листопа“ до Сталина, в якому академіки присягаються „розвивати мічуринську науку“ і рішучо викоринувати „вайсманізм“ та „морганізм“.

Що не має означати на практиці? Про це частково сказано в „Листі“ до Сталина, а частково в заяві міністра освіти Кафтанова. Має відбутися перебірка наукових та викладацьких кадрів, що працюють в таких галузях, як генетика, селекція, рослинництво, тваринництво, загальна біологія, фізіологія і т. д. Треба буде переглянути всі дотеперішні виробничі плани наукових закладів, перебудувати наукові журнали, переробити і наповнити підручники з біології, генетики, селекції і т. д. Одно слово, біологічну науку СССР треба побудувати в „духу Мічуріна“, відкинувши геть, як „реакційні“, праці Менделя, Вайсмана, Моргана. Останніми днями закрутилася про полі на фронті біологічної науки як московська, так і київська преса. За цей тиждень, ми певні цього, ця систопляська набере „масових форм“.

Отже констатуємо: в СССР почалася всеосяжна полювання на „вайсманізм“ та „морганізм“, а разом з ним розпочалася чергова муштра советських наукових кадрів. Першою жертвою цієї муштри, як уже сказано, впад академік Орбелі. Але їх буде ще не десятки, а сотні.

Наступний з'їзд письменників. Президія Спілки советських письменників України ухвалила скликати черговий з'їзд на 6 грудня н. р. На з'їзді, крім інших питань, мають відбутися перевибори керівних органів Спілки. „Енеїди“ — 150 років. Наступного 1949 року „Енеїди“ Івана Котляревського сповняться 150 років. Щоб належно відзначити цю дату, обрано спеціальний Комітет. Голова Комітету — письменник Юрій Смолич, члени академік Олександр Біленький, Корнійчук, Тичина та інші.

Археологічні розкопки. Наполяло експедиція Академії наук УССР закінчила свої археологічні розкопки у Верхньому Салтоні на Харківщині. Здобуто понад 2000 річних старовинних речей. Увесь цей скарб віддано археологам вивчити.

Сподіваються раннього походу. Цього літа в Україні стояла незвичайна спека. Температура місцями досягала 40 градусів. Натомість советські метеорологи сподіваються раннього похолодання, що має, нібито, початися вже з вересня.

Українські Вісті

РЕДАГУЄ КОЛІГІЯ

Головний редактор ЮР. ДИВНИЧ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу опублікованих дописів застерігає лише з особливих випадків. — Дописи і листи в редакції редакційних адресувати на окремих редакторів, а Редакції.

Redaktion „Ukrainische Wiste“

New-Ulm, Ludwigstrasse 10,

4 в окремих адміністрації, з дописами „Administration“.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму - Базис „E“ від 8-12 год щодня, крім суботи та понеділка.

Ukrainian Newspaper „UKRAINIAN NEWS“

Authorized by EUCOM HQ, Civ. Affairs Division

Date Authorized 1. July 1949

Authorization No. UNICP 239

Semi-weekly, circulation 4000 copies

Publ. Red. Mainz, Adr.: New-Ulm, Ludwigstr. 10

Printed in

Ukrainische Zeitung, New-Ulm, Ludwigstr. 10

Малый информатор

В три рядки

БУЕНОС АЙРЕС (Дена). Аргентина визнала жидівську державу.

ПАРИЖ (ЮП). Віштон Черчіль перебуває тепер у відпустці в Провансі.

БРАТИСЛАВА (ББС). За участь в антисемітських демонстраціях 41 особу у Братиславі засуджено до ув'язнення.

КАНБЕРРА (ЮП). Австралія і Советський Союз налагодили торговельні стосунки між собою.

ВАШІНГТОН (АП). З огляду на найновіший рівень ведення підводної війни проголошено реорганізацію морської флоти США.

ПРАГА (ЮП). До Праги прибув один ізраїльський генерал.

БАД НАВГАЙМ (Дена). Незабаром до західних зон прибувають з Данії 20.000 німецьких втікачів. В британській зоні будуть поселені 18.000, а решта — в американській зоні.

ЛОНДОН (Ройтер). Приблизно 30.000 японських воєнів боряться тепер в лавах комуністів, так і в лавах військ центрального уряду.

НЬЮ-ЙОРК (ЮП). Організація ОН потребує на 1949 р. для виконання своїх завдань приблизно 33 мільйони доларів.

МЮНХЕН (Ш+Н). Протягом одного місяця число безробітних у Баварії збільшилося ще на 70.000 осіб.

БАД НАВГАЙМ (Дена). П'ять

поліційних урядовців з советської зони втекли до західних зон.

СЕУЛ (Дена). Головнокомандувач американських військ в Південній Кореї ген. Годж повертається до США, щоб перебрати на себе інші обов'язки. Таким чином американська армія офіційно закінчила свою діяльність як урядовий орган в Кореї.

ВАШІНГТОН (НАФ). На початку жовтня до США прибуває в рамках імміграційної програми перший контингент європейських втікачів.

Муниципальні вибори в східній зоні відкладено на один рік

БЕРЛІН (НЦ). Як повідомляє СНБ (советське інформаційне бюро — Ред.), советська військова влада відклала муниципальні вибори в східній зоні до осені 1949 року. Вони мають відбутися разом з виборами до ландтагів і ландтагів. Спочатку планували провести ці вибори в жовтні н. р. Советська військова влада мотивує нові заходи резолюціями і проханнями робітників та службовців, в яких нібито висловлено бажання відкласти ці вибори. Розмежоване переведення виборів до ландтагів і громад, мовляв, не залишить достатньо часу для приготувань до демократичних виборів.

Західні політики заявляють, що ці заходи советської військової влади їх зовсім не здивували. Вони говорять, що ані советська військова влада, ані СЕД не хочуть ризикувати тратити престиж, що могло б трапитися під час виборів.

Особиста охорона Тол'ятті

РИМ (АП). У відповідь на заклики італійських комуністів, нібито уряд нездатний, як це, мовляв, показав замах на Тол'ятті, захистити членів парламенту, міністерства внутрішніх справ заявляло, що за пропозицією секретаря Тол'ятті для особистої охорони комуністичного провідника призначено чотирьох осіб: комуніста Армандо Рокаті озброєно машинною пістолем, дано також зброю ще трьом особам з особистої охорони Тол'ятті. За згодою з шефом поліції провідник італійської компартії, крім того, одержав поліційну варту для охорони свого приміщення і партійної централі. Для своїх подорожів Тол'ятті вибрав собі сам поліцаї для своєї охорони.

Гайдерабад анекдот до ОН

ГАЙДЕРАБАД (Дена Ройтер).

Скріплюймо авторитет Національної Ради!

Відгук з Австрії

БРЕГЕНЦ (Австрія). 22.8. Заходами відділу СУВ влаштовано урочисті збори з нагоди створення Національної Ради. Було присутніх коло 300 осіб (що являє майже третину всіх українців Форарльбергу). Після доповіді ред. Кедрина була прочитана декларація Національної Ради, яку присутні вислухали стоячи. Привітання до Національної Ради ухвалено одностайно. Зібрання закінчилось співом національного гімну. (СУВ).

Вісьновники і Національна Рада

МІТТЕНВАЛЬД. На зборах місцевого відділу СУВ за участю найширшого громадянства (привітання од яких до Національної Ради подавала наша газета) генерал Палій-Ніцко виступив з промовою, в якій закликав, що комбатантська організація нинішнього часу свого існування знаходить під собою загальноукраїнський політичний ґрунт в особі Національної Ради та її Виконного Органу, якому військовики себе цілком підпорядковують.

Одностайна підтримка

ГАЛЛЕНДОРФ. На урочистих загальних зборах табору ч.25 в Галлендорфі після заслухання інформації про роботу першої сесії УНР-ди та її декларації і Комунікату в урочистій обстановці схвалено надіслати привітання Української Національній Раді.

Не відгороджуймо наш Політичний Центр од мас!

МАЙНЦ-КАСТЕЛЬ. В місцевому таборі збори, присвячені Першій Сесії Національної Ради, можна було відвідати лише за спеціальним запрошенням. Через це багато людей не могли потрапити на збори. У зв'язку з цим нам пишуть: „Скільки чуттєво бажання, щоб хтось приїхав з Української Національної Ради і живим словом поінформував широкі кола українського громадянства в Майнц-Кастелі про те, чого так давно чекали.“

„Групи сприяння УНР-ді“

Такі групи пропонують створити громадяни з Ельвагену, надіславши при тому проект статуту такої групи.

Михайло ВОСКОБІЙНИК

Проти загрози з півночі — опора на півдні

Мільйони українців тільки тоді створять Українську державу по своїй впадоби, коли вони цілком всі думатимуть у визначений спосіб про свою державу, почуватимуть її потребу, хотімуть її і діятимуть щоб її створити".

Михайло ДРАГОМАНІВ

1. Український південь — основа української держави

Чисельні публікації заходу останнім періодом все більше звертають увагу свого читача на східну частину басейну Середземного моря, Чорного моря та теренів Кавказу і України. Ці терени розглядаються як відплатні бази можливого наступу советів на Близький Схід, або як найбільш вразливі місця для розгрому більшовицької Росії.

Французький воєнний публіцист Ф. О. Мікша в часописі „Ле Мопд Іюстрє“, розглядаючи майбутні можливі напрямки наступу альянської армії, прямо вказує, що остання прорветься через Варшаву — Київ на Одесу і Донбас, „окупуючи Україну з заходу“ і „зможє при Дніпі з'єднатися з частиною армії, що, прорвавшись через Кавказ — Кубань, вийде на степи України із сходу“ і цим самим „відразу оточить Чорне море“.

Розглядання України і суміжних земель, як теренів майбутнього альянського наступу, а також спеціалізації армії, що боротимуться в цій війні, рішуче актуалізує українську проблему у всій широті і складності, як важливу, якщо не вирішальну, східно-європейську політичну силу, а разом з цим і як важливу міжнародну проблему, якщо її розглядати в плані шукання політичної рівноваги в Європі.

Таку роль в повному обсягу Україна відіграє при умові, коли українські сили зуміють виставити власні реальні концепції для політичної мобілізації народу, з другої сторони, коли світові потуги не перешкоджають Україні скоро стати політично і економічно сильною. Це останнє може прийти лише в наслідок негайного посилення нашого політичного впливу у важливих стратегічних просторах та промислових і культурних центрах України.

Колосальні розміри сподіваного світового конфлікту змушуватимуть альянстів шукати опору на місцеві активні антибільшовицькі сили. Оскільки це не обов'язково супроводжуватиметься здійсненням політичних ідей місцевих народів, в даному разі українського. Навпаки, це може супроводитися в більшій або меншій мірі ігноруванням його життєвих інтересів залежно від того, якою політичною установою будуть керуватися альянсти в майбутній війні. Тобто, що їм потрібна буде нова Російська імперія, на цей раз з демократичною вибіркою, а чи вони стануть на шлях її розчленування, визнавши право на суверенність поневолених народів. Через це толерантними силами в Україні можуть бути українські. Якщо ж мати на увазі Південь України і береги Чорного моря, як терен виняткової стратегічної і економічної важливості не лише для нас, але і для інших народів, то тут саме може вирішуватися стал-характер цих місцевих сил.

Історичний досвід української революції 1917-20 рр. з усією очевидністю показав слабкі сторони наших тодішніх сил не лише в політичній і соціальній площині, але і зокрема в нерівномірному територіальному розташуванні і розвитку їх. Сяклов Пятаков в одній із своїх публікацій вказував, що програвши військові змагання 1917-20 рр. (як і в свій час Богдан Хмельницький) передусім тому, що не володіли Чорним морем, і тому, що

південно-українські міста — Одеса, Херсон, Миколаїв, Таганрог, що мусіли б бути найглибшим українським тілом в боротьбі з Москвою, стали разом з Кримом, Кубанню і Доном тереном концентрації ворожої українській справі російської білогвардійщини.

Втрата тоді української флоти і доступу до Чорного моря унеможливила українському уряду торгівлі і дипломатичні зв'язки із заходом та постачання української армії зброєю і медикаментами, а що найголовніше — білі армії своєю присутністю на берегах Чорного моря перебрали на себе роль партнера Антанті в боротьбі з більшовизмом. Українські ж армії були в наслідок цього затиснені у відомий трагічний „чотирикутник смерті“. Основною причиною, що унеможливила концентрацію російської білогвардійщини в цих теренах була, без сумніву, відносна слабкість українських політичних сил в цих обшарах і низька національна свідомість населення. Тому не дивно, що Південь спромігся дати тоді Україні, головним чином, махновщину, григор'їшчину, Котовського і інші анархічні відосередні прояви, тоді як найбільш національно розвинена північ дала основні кадри української армії.

Очевидно в 1918-20 рр. ми мали б інший вислід боротьби, коли б український Південь уже тоді був політично готовий послужити за вихідну базу українству, але його неготовність була одним із важливих чинників поразки як українських змагань, так і змагань сусідніх народів. Така слабкість українських сил була наслідком незадоволеної колонізації тих теренів найбільш рухливою, а значить і менш консервативною, частиною українського селянства, що в деякій своїй частині легко рвала з українською традицією і піддавалася чужонаціональним впливам. Крім цього, наявність великих вільних земельних просторів ослаблювала обсадження південних міст і промислових українським елементом. Останній переважно осідав на землі, тоді як прийшлий елемент з центральної Росії заповнював ради робітництва і виробничі верхишки. Все це надавало півдню характеру більшої зрусифікованості в порівнянні з північчю України, де ці процеси не діяли в такій мірі.

За роки більшовизму становище в цих теренах змінилось. Майже одна третя селянства всієї України в наслідок колективізації, розкуркулення, вербування сільської молоді до фабрик і учбових закладів, покинула село і витворила як в Україні, так і поза нею, солідний прошарок української технічної і академічної інтелігенції та робітництва, що заповнила тепер міста в Україні. Все це створює цілком інше співвідношення сил в нашому промисловому півдні. Цим покладає основу для реалізації чи не найважливішої української настанови — перетворення півдня України у вихідну базу українства.

Якщо Київ і Харків, як найбільш висушені на північ міста, все будуть перед загрозою російської експансії в становищі нібито прифронтових міст, то український південь мусить стати глибоким запіллям України.

Свого часу Юрій Липа вказував, що саме на південь павло „хвиля українського активу“ і тому „найправдоподібніше, що і політичний центр нової України буде знаходитися в осередку цих теренів. Бу-

де це нова Україна... не дрібно-міщанська... лише край великих активних мас“.

Свідомість значення українського півдня не випадково викликала навіть серед підсоветських українських письменників, таких як Сенченко, Яновський і других спроби популяризації в їх художніх творах дотепер слабо розвиненого в українців культу моря, романтики півдня і південного міста та планів на цьому тлі нового духового українського комплексу.

Однак, щоб південь зіграв роль основи української держави, мало зосередити наші зусилля для національного й політичного виросту населення — півдня, необхідна широка розгалужена система його безпеки.

Безпека української держави перед російською експансією, зокрема українського промислового центру, зосередженого в чотирикутнику Луганськ — Крипий Ріг — Одеса — Керч, і чорноморських баз — диктують українському вільному рухові потребу створення на сході України союзних держав із поневолених тепер Росією народів та посилення політичного росту українців, що є тепер поза УССР в Російській республіці.

В цей спосіб мав би бути створений український правий фланг, а опертя на Білорусь, Польщу мало б творити лівий фланг. Що така українська концепція є винятковою актуальності, видно хочби з того, що подібні погляди нуртували і в своїй початковій стадії (про що мова буде далі) були здійснені навіть комуністичними опозиційними колами України.

І редактора знято...

В 1933 році в кінці травня в газеті „Харківський Пролетарій“ на 4-й сторінці надруковано було сенсаційне оголошення кримінальної поліції про те, що „в Померка (місцеве передмістя Харкова) викрита запліна ковбасна чоловічого м'яса“. В наступних числах газети про це більше не згадувалося, бо непередбачливого редактора газети знато з роботи, як „порога народу“, за те, що дозволив оголосити факти, компромітуючі советську владу.

До процесу Кравченка в Парижі Кадри з фільму свідків

1932-33 року я вчителював в с. Кимички на Полтавщині. З осені до моєї класи ходило 35 учнів, при кінці зими кількість опухлих з голоду і виснажених дітей-учнів зменшилось до 15, а на весну ніхто вже не ходив до школи, а я лежав і хворів. Весною за наказом районного відділу освіти я мусів взяти на облік дітей дошкільного віку і обійти всі хати мешканців села. В селі замість сподіваних 30-40 дітей я виявив лише 8 осіб.

Коли я обходив хати, то скрізь бачив однакову картину. Наприклад в колгоспника Пархоменка, сам господар лежав мертвим, мати й дочка 8-9 років уже не ворухнулись, а одна старша дочка ще вешталась по хаті. В сусідській хаті родина з 5 осіб всі були мертві, троє з них лежало, а жінка сиділа за столом з похилиною головою. В хаті був страшний трупний сморід. В цьому селі з 3000 осіб від голоду загинуло понад 700 осіб... розповідає бувший учитель К. Степовий.

В с. Чагирі-Діброва Градіського р-ну на Полтавщині 1932 року слідчими органами було встановлено, що під час збирання голодних мерців по селу спеціальною

„ГОЛОС АМЕРИКИ“ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Міністерство закордонних справ США вирішило на 50% поширити з 1-го жовтня 1943 р. передачу радіопрограм, щоденно висланих для країн советських сателітів та деяких інших. З цієї метою ухвалено передавати щоденно матеріали ще 9 мовами, ніж яма й українською мовою. Щоб уможливити вислання радіопрограм 32 мовами впродовж 40 годин на добу, передбачається встановити чотири потужніх радіостанцій в різних частинах світу та деякі інші (зокрема в Мюнхені) посилитися. Передача українською мовою триватиме щоденно півгодини.

У повідомленні агенції „Асошіейтед Прес“ про це додається, що українська мова буде єдиною неросійською мовою в радіопередачі до Советського Союзу. Це мотивує вона тим, що „Україна — одна з найбільших національних країн Советського Союзу“.

Газета „Свобода“, коментуючи це повідомлення, вважає його черговим великим досягненням українців в українській справі. Мільйони українців, виснажених голодом та зможених неволєю і боротьбою проти неї українських селян, робітників та інтелігенції на своїй зруйнованій і ограбленій ворогом землі, дождаються тепер у своїй рідній мові американського голосу тої правди, що за неї вони вже так довго і так жертвами борються“.

„В об'єднаному фронті“

(Візгуки преси на першу сесію УНРади)

Українська преса за межами Німеччини, в тому числі і за океаном, подає широкі візгуки на факт створення Української Національної Ради та з приводу її першої сесії. Майже всі газети публікують декларацію та інші документи першої Сесії Національної Ради. Деякі газети подають свої коментарі і більші статті, в яких підкреслюють велику важливість цього факту.

Проф. Микола Чубатий у „СВОБОДІ“ за 22.7 підкреслює необхідність шукати далі таких форм, які дали б змогу українцям, що мають чуже громадянство, взяти участь у політичній українській праці. Автор наліється, що новостворений політичний центр „матиме ці речі на увазі, коли роздумуватиме над справою формування і закладів Світового Союзу Українців, який є у плані Панамериканської Української Конференції“.

„ВІСТІ“ (Брюссель) в числі під 15 серпня, крім офіційних декларацій Національної Ради, містить передову д-ра П. Мірчука, який вважає Першу Сесію Національної Ради „тойною першим хоч і основним кроком у здійсненні об'єднання“. Автор розглядає питання Національної Ради та УГВР, підкреслюючи konieczність „негайного, основного і широкого уєднання УГВР і державного центру УНР...“ Звичайно, що такої важливої справи, — пише автор, — не можна невести за одним помахом магічної палички. На це потрібно ще деякого часу. Нічого дивного немає в тому, що обидві сторони, які через кілька літ не тільки не

співпрацювали, але й стояли проти себе, дивляться при першій зустрічі з недовір'ям. Направивши автор з приводу Першої Сесії Національної Ради пише, що „завдяки їй ми можемо з певною вірою дивитися в майбутнє“.

„УКРАЇНЕЦЬ У ФРАНЦІЇ“ в чотирьох останніх числах, починаючи з 1-го серпня, друкує декларації та комунікати УНРади та її окремих фракцій. Зокрема передруковано декларацію УРДП, оголошену свого часу в „Укр. Вістях“.

„УКРАЇНСКА ДУМКА“ (Лондон), друкуючи матеріали Першої Сесії Національної Ради, вітає факт створення українського політичного центру у передовій М. Семчишина „Велике досягнення“. Автор пише: „Зокрема великої ваги набирає ця багатогранна подія на тлі сьогоднішньої хвилини. Вона збігається із завершенням мобілізації всіх сил і спроможностей вітчизняних і волелюбних народів прийняти останній бій... Ми вірямо, що цю величезну подію масово усвідомлять всі українці на чужині і що ті ідеали, які присвячували творчим українського політичного об'єднання, будуть теж і дороговказом для всіх почислених, які свої вузько-світоглядні інтереси ставлять понад добро нашої Батьківщини. Віримо, що всі вони незабаром опиняться в об'єднаному фронті українських політичних сил і своїм умінням та знанням, як теж політичним розумом, спричиняться до скріплення потенціалу єдиного українського політичного центру — Української Національної Ради“.

вуз. новозбудований п'ятиповерховий будинок НКВД розрахований на 5 тисяч осіб і заповнюваний в тому часі людьми, яких хопали на вулицях за розповсюдження чутток про невідлі операції більшовиків на фронтах, епідемії підпалити разом з людьми. Щоб люди не втікали з будинку, НКВД стріляло по вісках. Там згоріло більше 200 душ, яких не встигло НКВД везувати... а в цей час по Харкові були розкриті гасла: „Наше дело правое, победа будет за нами“... розповідає П.

1940 року студент харківської консерваторії заробляв для себе і своєї матері майстерськими роботами на Комаровському текстильному комбінаті. За 33 дні праці — малювання портретів вождів і плакатів до свята 1-го травня — за угодою заробив 700 крб. Тоді ж вийшла зборона оплатувати акорду працю тим, хто працює більше 30-ти днів. Студентові порадили подати заяву про прийняття його на працю, щоб отримати належний йому заробіток. На другий день за неаку на працю студента передано до суду і засуджено на 6 місяців тюрем... Старешка матусь студента, що мала єдиного сина, який її утримував, на суді неспригомоніла... — свідчать бувши рахівник цього заводу, який був свідком на суді

дискусійні шпальти

На тему „Воєнна думка“

Шановний п. В. Баклан радить нам, військовикам, — дати військову думку, описати історію 2-ї світової війни в українській оцінці.

Зрозумілий для нас жаль п. Баклана, але незрозумілий його запланування, а також вимоги до українських військовиків. Ці вимоги були б нормальними і зрозумілими, коли б ми служили в українській армії, що мала б своє вище командування, свої військові штаби, свої військові документи. Але, на жаль, ми українські військовики від часу закінчення наших збройних змагань 1917-20 років всього цього не мали, за винятком малих відділів при чужих арміях або Української Повстанчої Армії.

Коли говорити про українську військову стратегію, військову думку і інші військові речі, мусимо вертатися до козацьких, або й киянських часів, та до часів визвольних змагань 1917-20 рр., бо лише в умовах державної незалежності до всієї її питомими атрибутами може розвиватися українська військова думка і військова стратегія. Ми ж, українці, в цій другій світовій війні офіційно не брали участі, наші дрібні відділи були розкидані по чужих арміях так, що нелегко підвести підсумки їх праці, а Повстанська Армія, борючись в тілу ворожих нам армій проти обох окупантів, в цій війні не була будь-яким визнання чи підтримувана.

Під цим поглядом ми далеко в гіршому становищі ніж польські відділи Наполеонівської армії чи Американської армії часів Американської визвольної боротьби, чи то, напр., українські відділи отамана Вонка, який разом з польською морською флотом оперував на Балтійському морі проти шведів під час Польсько-Шведської війни. Бож ті відділи мали свою військову організацію, своє командування, навіть свою стратегію.

Також ми можемо порівнювати себе з великими державами, учасниками теперішньої світової війни, чи навіть з поляками, що брали участь по альянській: більшовицькій стороні, бож не маємо доступу до архівів генерального штабу, вищого військового командування чи інших установ. Без матеріалів ми не можемо писати історії другої світової війни, як би ми не хотіли висвітлити її з українського погляду.

І тому, думаю, кожному військовикові зрозуміло, що подати збиратися писати, або перекладати історію другої світової війни, бож вони все таки мають доступ до архівних джерел. Але бере сумніви, чи можна говорити щось конкретне про спеціальну польську стратегію чи польську військову думку минулої війни, збога лише про перший місяць початку війни, бо ж польська армія Андерсена була складовою частиною Англійської армії і тому все перейшла від тої армії.

Коли простудіювати участь польських відділів у боях під Монте-Казіно, в Італії, то побачимо, що їх приготування і перепроходження самих боїв нічим не відрізняються від французьких бригад, що діяли на тому ж самому терені.

Конкретизуючи вище сказане, приходимо до висновку:

1. Найбагатіший матеріал з військової діяльності дає нам наша визвольна боротьба 1917-1921 років, від відродження мусимо сказати, що той матеріал давно упорядкований, виданий і перевиданий.
2. Всі найцікавіші епізоди і фрагменти тих часів рівнож зафіксовані по деяким разів.
3. Друга світова війна багата цікавими військовими матеріалами, але ми, українці, не маємо до них доступу.
4. Беручи під увагу, що українці служили при чужих арміях, — не все можна зараз писати.
5. Дві українських повстанських армій не можуть бути всебічно і об'єктивно висвітлені впершу чергу через вартісну боротьбу, а в другу — через брак фактичних

в тих арміях, та браку відповідних умов.

6. Ознайомлюватися з діями другої світової війни можемо лише на підставі чужих матеріалів, перекладаючи їх на українську мову.

7. Матеріали про перебіг військових подій на теренах України, в яких брали участь українські воїни по стороні союзу і само населення, та оцінювати їх з української точки зору можемо лише збиранням від учасників, як окремі спогади, з якими потрібно дуже багато попрацювати, щоб привести їх в будьяку систему і порядок.

8. Такі матеріали не завжди можуть бути документами, відрізнятимуться від документальних чужинських джерел і носитимуть скоріше характер публіцистичний, а не історичний.

Минаючи перші три пункти, починаємо з четвертого. Не все і не завжди вільно писати, а тим більше тоді, коли ми знаходимося в безправному положенні. Я погоджуюсь з п. Бакланом, що можна багато писати про „маєвину“, як висловлюється автор, українських мас в більшовицькій армії, але на це також ще не прийшов час. Опис інших епізодів чи фрагментів боротьби в рядах союзу армій не має нічого спільного з українською військовою думкою, бож національна військова думка формується довгими літами і то на ґрунті власної армії. Опис фрагментів з дії української повстанської армії, як ми вище згадали на сьогодні не може бути об'єктивно історичним.

ЕКОНОМІЧНА ХРОНІКА

△ Паління цін у Франції. Згідно з новим економічним впливом Рено, ціни на текстильні твори й одяг мають зменшитися на 10-15%, а ціни на черевихи — на 4-5%. Звичайно, ціни на молоко і хліб підвищаться. (Дена).

△ Рекордний урожай бавовни. В США сподіваються рекордного врожаю бавовни. За повідомленням міністерства сільського господарства, врожай бавовни 1948 р. становитиме 15,160 000 сувої. Проти минулого року це означає збільшення на 3,3 мільйонів сувої. Пересічний урожай бавовни за останні 10 років становить 12 мільйонів сувої. (ШПЦ)

△ Поштовий зв'язок між Німеччиною та Австрією поширився. Між іншим, дозволено пересилати в обох напрямках приватні листи, також рекомендації, і ділові папери вагою до 2 кілограмів. (Дена)

△ Спільне англо-американське користування джерелами сировини? Під час переговорів у Лондоні між представниками британського уряду й експертами Маршалового плану обговорюватиметься можливість спілкування США і Великобританії в ділянці використання джерел сировини британських колоній. (ЮП)

△ Рекордна промислова продукція двозонні за лямпеш. Промислова продукція двозонні в липні на 20% була більша, ніж попереднього місяця і тим самим збільшилась від 50 до 60% рівня продукції 1936 р. Як абсолютна більшість продукції, так і її збільшення протягом одного місяця досягли таким чином абсолютного довоєнного рекорду. За винятком тартаків та виробництва електрики і газу, всі 12 груп промисловості досягли рекордних успіхів. На першому місці стоїть виробництво готових товарів, у тому числі шіриних — 76%, гуківих — 46%, папір — 39% тощо. Виробництво заліза і сталі також збільшилось на 26%. (ШПЦ)

△ Підвищення цін на газетний папір у Канаді. З 1 серпня п. р.

Про різку партизанських форм військової боротьби, авіопарашутної техніки та авіодесантів в наступній війні можна писати багато, але ця діяльність вимагає ретельного ґрунтовного студіювання попередніх досвідів, а чи ми маємо для цього відповідні умови? Але все ж, поміня всього, дещо робитися та не про все тепер пишеться.

Заклади шановного п. Баклана про те, що українські військовики не висвітлюють другої світової війни, безпідставні. Бож, коли переглянемо нашу пресу, то знайдемо в ній дуже багато матеріалів, дуже багато фактів дуже цікавих епізодів другої світової війни. Останнього часу друкується велика праця гсп. Шандрука, а багато матеріалів чекають на видання.

Великою перешкодою є те, що мало військовиків володіють чужими мовами, щоб найбільше доступні нам матеріали перекладати на українську мову.

Наприкінці мусимо заспокоїти шановного автора п. Баклана, що зроблено і робиться все те, що в наших скромних спроможностях, і прийде час, коли все це побачить світ та дійде до ширшого кола читачів. А замітка Вама, що ми займаємося „поєзією“ і тільки „посвяченим прапорів“, ми кладемо на конто Вашого трохи злого гумору.

В. ТАТАРСЬКИЙ

ВІД РЕДАКЦІЇ: Стаття В. Баклана „Воєнна думка“ викликала багато відгуків. До редакції надійшла в цій справі більша кількість статей і листів як від військовиків, так від цивільних. По згоді дамо їм місце на дискусійних шпальтах, залишаючи за собою редакційне право ще раз висловитись у цьому питанні.

міжнародне товариство паперової торгівлі в Монреалі підвищило ціни на газетний папір на 4 долари за тону, причому це мотивується збільшенням коштів транспорту та інших виробничих витрат. (НДФ)

△ „Стратегічний матеріал“ для США. Адміністратор європейської програми відбудови П. Гофман подає до відома, що США надішлють до Парижу делегацію, яка проведатиме з 16 країнами Маршалового плану переговори про достани з цих країн „стратегічного матеріалу“ до США. (Дена)

△ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА. В Карловому університеті працюють професори пп. Зітніський і Палькевич — українці, які читають там цикл лекцій з української літератури та мови.

До наших передплатників

Надсилайте індивідуальну і групову передплату на „Українські Вісті“. Газета виходить двічі на тиждень.

Ціна передплати (з пересилкою) в Німеччині:

На 1 місяць	2.20 НМ
на 2 „	4.40 НМ
на 3 „	6.60 НМ і т. д.

Поза межами Німеччини ціни передплати в чужій валюті ааніаються ті самі, що й раніше.

Передплата з пересилкою, що вноситься тутнімецькими марками для висилки за кордон, становить:

На 1 міс.	3 НМ
на 2 „	6 НМ
на 3 „	9 НМ і т. д.

Помножуйте кількість друзів, які підтримують діломі свій орган словом і ділом!
Організуйте групову передплату на „Українські Вісті“!

3 відгуків на статтю „Воєнна думка“

Пав. Ф. П. (Мюнхен) пише: „Прочитавши в „УВ“ вашу статтю „Воєнна думка“, я вирішив звернутись до вас за порадою, а може й допомогою. Річ у тім, що щороку тому я закінчив писати роботу, присвячену подіям останньої війни на Україні (р.р. 1940-1945). Розмір роботи 13 друкованих аркушів. В книжці зібрано силу фактів, що характеризують обставини, в яких протікала ця війна на теренах Великої України...“

„Ви дуже добре висвітляли це питання у вашій, згаданій вище, статті. Скажу лише, що саме тепер, коли, за повідомленням московського радіо, перебічається вихід у світ третього тому „Історії Великої Отечествааной Війни 1941-45“, саме тепер, треба було б, щоб появилася праця подібна моїй. Ключе треба було б, щоб саме тепер, коли Совіти всіма силами намагаються фальсифікувати історичну правду, пролунав голос правдивого висвітлення цієї війни, киче треба було б ввести слово правди в той широкий струм ура-патріотичної брехні про „ентузізм“ совєтських людей, про українських колахошниць-патажків партизанських загонів і т. д.“

Автор питає поради, до кого звернутися з цією книжкою. Звичайно, насамперед треба звернутися до Союзу Українських Ветеранів, який перевидає сьогодні старі видання, який не має чим заповнити свій журнал „Український Комбатант“. Треба було б звернутися в цій справі до УНГ (Українська Національна Гвардія). Вони повинні такими речами цікавитись і займатись.

3 Августу повідомляють, що там при повній залі зацікавлених слухачів один із керівників УНГ почав серію доповіді про характер і значення 2-ї світової війни, як війни за Україну. Надійшли відомості, що УНГ вже розпочало систематичну працю щодо збирання матеріалів і спогадів про другу світову війну. Це все радісні позначки.

К. Сайгак (Регенсбург) прислав свій невеликий спогад із часів II-ї світової війни, зазначаючи в листі, що для „дослідника може і цей спогад щось дати“.

Так, п. Сайгак! Безумовно дасть. Треба тільки прагнути до конкрет-

ної праці, збирати конкретні матеріали. Якщо в нас є тільки спогади — то й це великий капітал. Треба тільки цей капітал фатово й совісно зібрати, обробити, продумати, „схематизувати“. Завжди історичні події освітлюються насамперед у мемуарах, а вже за ними йде збирання документів і наукові дослідження. Але, оглядаючись назад, воєнна думка повинна дивитися в майбутнє, не зважаючи також і політичного аспекту проблеми.

І коли ми в чомусь можемо погодитися з п. Татарським, — який не відрізняє терміну „воєнний“ од терміну „військовий“ і зводить усі питання до військово-технічних справ (які теж дуже важливі), — то хіба тільки в тому, що нам бракує працьовитості в цій галузі. А насамперед працьовитості й іншої діяльності воєнної думки — і то в найширшому і найглубшому розумінні цього слова.

В. Б.

З а к л и к

До Братів Укр. Січових Стрільців!

Президія Головної Ради Братства УСС звернулася „до Братів Українських Січових Стрільців у Європі, Америці, Канаді і по всьому світі сущих“ із закликом вливатися в Братство УСС.

„До нашого Братства — пишеться в заклику, — бажало притягнути всіх Вас Братів УСС-ів по світу розкинених. Хочемо мати Вас членами нашого Братства, щоб ми всі поспілу, всюди жили нашим духом, нашою спільною моральною силою, що ми її здобули й закріпили в роках нашої спільної кривавої мандрівки. А коли ми, розкинені фізично, сполучимось духовно через „Братство УСС“, тоді ми одкровенно впливатимемо на всі царини нашого національного життя, а в першу чергу станемо чинником об'єднання всіх комбатантів Української Армії і таким чином збережемо найдорожче для кожного воєна-українця: традицію військовості Самостійної Держави України“

Заклик підписали за президією Головної Ради Братства — д-р Никифор Гіриш (голова) та Михайло Островерха (секретар).

За нашу пресу

Шахтарі Бельгії підтримують „УВ“

1 серпня п. р. у Льєжі відбувся збори шахтарів Бельгії — читачів і прихильників часопису „Українські Вісті“. Оцінюючи ситуацію, в якій опинився цей орган в наслідок грошової реформи в Німеччині, читачі і прихильники „УВ“ вирішили заснувати „Товариство прихильників „Українські Вісті“. Збори затвердили статут т-ва прихильників „УВ“, який наводимо тут:

1. Назва: „Т-во прих. „УВ“.
2. Терен: Бельгія, 3. Осідок: Льєж.

Мета т-ва: 1) Дбати про розріст сил і впливу „УВ“ шляхом: а) організування і виховання кадрів кореспондентів і дописувачів „УВ“, б) збирання добровільних пожертв на пресовий фонд „УВ“, в) збільшення числа передплатників „УВ“. 2. Дбати про високий і позитивний та цікавий зміст „УВ“. Для цього уважно прилежуватися до голосу всіх читачів „УВ“, а їх слушні критичні зауваження та побажання збирати та передавати до редакції для використання. 3) Проводити регулярні дискусії на важливі теми, що їх порушуватимуть „УВ“. Одноразово довідуємося, що в Бельгії піднесена справа цюлоа

одноразового заробітку на пресовий фонд „УВ“. Думаємо, що і в тім випадку передусім Льєж буде вести перед.

З подякою вітаючи ці заходи прихильників нашої газети, кличемо наших читачів підтримати цю ініціативу та поширити її на Англію, Канаду, США, Південну Америку, Австралію, Францію, Швейцарію, Іспанію, Голландію Туреччину, Іран Японію, Китай і т. д.

На пресовий фонд „УВ“

Ми — група хворих українців шпиталю Бад-Мюндер склалися на пресовий фонд „УВ“ 20 НМ, що їх надіслано поштовим переказом. Одночасно закликаємо всіх наших здорових і працездатних українців-емігрантів в Німеччині та інших державах відгукнутися на заклик п. Підгайного і допомогти, кожний по своїй зможі, витримати часосло „УВ“, що є виразником думок і бажань української еміграції. З доручення групи хворих.

МЕЧЕРА

Ковалевський вносить на пресовий фонд 5 НМ. Редакція і „УВ“ приносять всім згаданим вам щиро подяку.

3 українського життя

Збирання лікарських рослин — запевнений заробіток

Відомий український природник-рослинознавець, бувший керівник "Головної Контори Лікарських і Етерических Рослин" і численних фахових агро-курсів — Д-р Володимир Зейців — недавно відновив діяльність колишньої ужиторської фірми "ГЕРБА-ФАРМА". Фірма перебуває тепер в тісному діловому контакті зі 118 німецькими і закордонними організаціями, які потребують ліктерспирани для переробки в на ліки, парфуми і прикраси.

Збір, заготівля і збут лікарських рослин є однією з нових джерел прибутку.

Справа ця не потребує багато часу для її виконання; провадити її можуть не тільки фізично-здорові люди, але й старші особи, інваліди, діти шкільного віку. Щоправда, кожний збирач, може легко заробити 5-7 ДМ. Фах збирача-заготівника ліктерспирани є цінним не лише в Німеччині, але (навіть, в більшій мірі) також в багатьох заокеанських країнах — місцях майбутнього поселення наших ДП.

Зараз хемічно-фармацевтична, парфюмерно-косметична, харчова і інші галузі німецької й закордонної промисловості потребують в дуже величезній кількості листя, цвіт, коріння, кору, ягоди, тощо від багатьох дикорослих рослин. Ці рослини є сирізи, але немає кому зібрати їх, тож вони марно гинуть, не приносячи жадної користі нікому тоді, як змогли б дати для багатьох добрий заробіток. У нас, на Україні, у свій час, збір лікарських рослин було проваджено у величезних масштабах спеціальними державними установами, кооперативами і приватними особами. Під час війни це врятувало багатьох людей, по містах і селах України, від голодної смерті, бо німецькі окупанти, не маючи грабуючи Україну, все-ж таки мусили залишати певний фонд продуктів першої потреби, як премію за збирання лікарських рослин — Німеччина відчувала в них гостру потребу.

"ГЕРБА-ФАРМА" купує від кооперативних організацій і окремих збирачів — в необмеженій кількості

— своєчасно зібрані й добре висушені в тіні (не на сонці!) ЛІСІЯ: береза, бузина чорної, вишня, липа, глоду, ліщина, малина, ожина, чорниця, суниця ліщинного подорожника м'яти трифолі, кропива, підбілу, шавлії лікарської, меліси, тощо; ТРАВИ: (в квітучому стані): деревій-крипалець, звіробою, материнка, чебрець, трипів або калиточника, спориш і інші; ЯГОДИ СУШЕНІ: малина, ожина, глоду, горобина, порічок чорних, шипшини, ялісню; КОРІНЯ: кульбаби, лопуха, папороті чоловічої, петрових батогів (шикорію дикого), пирію, валеріани, а також КОРУ крупини, дуба, верби; ПЛОДОВІ КІСТОЧКИ: слива, вишень, абрикосів; НАСІННЯ: ганусу, кропу, петрушки, кмину, фенхелю. Сушені (порошки) голівки садового маку, лущини ("стручки") звичайної фа-

солі, лущини яблук не також дуже цінна сировина. Взагалі, нежені культура заготовляваної ліктерспирани влітку більш 120 видів різних, добре знайомих кожному, диких і культурних рослин.

Колишні кооперативні курсанти-товарознавці ліктерспирани, агрономи-фахівці й усі зацікавлені особи можуть легко пов'язати безпосередній контакт з цією фірмою, за адресою:

Firma „Herba-Pharma“ — (14b)Wangen im Allgau, „Alte Post“.

Фахівці-агрономи, які бажають працювати на плантаціях лікарських і ароматичних рослин в Півд. Америці, зможуть здійснити своє бажання через посередництво загальної фірми, якщо вони мають практичний досвід в цій галузі.

L Sto

Переселенчі вісті

Особи, які мають право ДП, але мешкають приватно, повинні при зміні місця мешкання повідомити близький відділ ІРО про таку зміну.

Канада готується розпочати незабаром нову реєстрацію між ДП, що виїждять на працю по розробці лісових масивів.

Агенція Ройтер повідомляє з Відня, що представник ІРО на Австрію д-р Вуд заявив, що ІРО постановило найближчими тижнями вивезти з Австрії 70 000 скитальців (українців у Австрії налічується тепер приблизно 15 000 осіб).

В європейських таборах втікачів є, за повідомленням ІРО, чоловіки й жінки, що мають фахові знання майже в усіх ділянках — від знання атомової фізики до звичайного робітника.

12 серпня до Канади відлетіла друга група текстильників ДП — 40 робітників бальтійського і польського походження.

Протягом 10 місяців переселено або репатрійовано 224 000 ДП. Так повідомляє з Лейп-Сексесу пресова агенція АП 16 серп-

ня. ІРО планує уможливити щомісяця 20 000 ДП виїхати з таборів.

Наступного року можуть бути переселені 380 000 ДП. Таким чином число ДП в таборах зменшилося б до 200 000.

В липні 7 630 ДП залишили американську зону — найбільше число переселенців за один місяць за весь час діяльності ІРО. Окремі країни прийняли: Канада — 1476, Великобританія — 1161, Австралія — 1027, 655 ДП перевезено літаками до Венесуели. До США прибули 271 імігрант. Понад 100 осіб імігрували до Бельгії, Бразилії, Франції, Палестини, Голландії, та Аргентини.

Черговий репатріаційний поїзд до Польщі мав вирушити 26 серпня з Лявфу.

Під опікою ІРО в кінці березня перебувало 625 000 ДП, з них 340 000 тобто 54% були працездатними, решті 285 000 — це діти до 16 років, особи понад 65 років, матері малих дітей, особи, що порядком переселення або репатріації перебували в дорозі, і невеличке число хронічно хворих та інвалідів.

що приїхали тоді в Москву на геологічний конгрес, більшовикам потрібно було заховати страшний розгул масового терору і показати той „совєтський рай“ з бутафорно-блискучої сторони. Тож вони тоді зуміли обвести за ніс цих чужинців, витративши на влаштування цього конгресу сотні мільйонів трудових карбованців (напр., на одне прийняття в Кремлі пішло до 4-х мільйонів), і показати їм, як „щасливо“ в Совєтському Союзі працюють вчені і як совєтський уряд та комуністична партія на чолі з Сталіним „піклується“ вченими і наукою, значаю промовчуючи причину неяви на конгрес відомих всьому світові закатованих вчених геологів.

Чужинських делегатів геологічного конгресу, з моменту переїзду совєтського кордону і аж до моменту залишення совєтської території, взяло під пильну обслугу Т-ва „Інтурист“, фактично НКВД, що турбувалися проїздом, харчуванням, мешканням і розвагою цих „дорогих“ для Совєтського Союзу гостей. В Москві для них були відпущені найкращі готелі „Національ“, „Москва“ і „Гранд-Отель“, де вся обслуга складалася з фахових „інтуристів-скавандистів“.

Нам, совєтським делегатам, які протягом 10 днів конгресу, а також в передконгресових і післяконгресових екскурсіях перебували в оточенні чужинців, було ду-

ХРОНІКА

* Уже три роки працює в Сорбонському Університеті (Париж) українська вчена Антоніна Олексіївна Такаленко, фахівець з фізіології рослин. За ці роки вона надрукувала кілька своїх наукових праць.

* Референт ЦПУЕ Старів відвідав кілька осередків української еміграції на французькій зоні Німеччини і виступив з доповідями про консолідаційну акцію.

* Кілька українських вчених виїхало протягом серпня до Аргентини.

* Під час свого перебування в Парижі проф. М. О. Вегухів кілька разів виступав на зборах українських емігрантів з доповідями про Національну Раду.

* Цікаву доповідь, ілюстровану світлинами, на тему „Туберкульоз і її побороювання та дальша мета ідіалізація“ зробив д-р Е. Омельський за ініціативою делегації ОУЖ в таборі Н. Ульм. З огляду на актуальність теми, участь слухачів була численна. Дискусія по доповіді вказує, що доповіді на медичні теми з метою збереження нашого здоров'я, слід влаштувати частіше.

* В Інституті Живих Мов в Авсбурзі в серпні місяці закінчився шкільний рік 1947/48. Іспити з чужих мов склали 20 осіб.

* Світовий Конгрес Українського Жінотства, вперше в історії, відбудеться 1-2 жовтня ц. р. в м. Філадельфії (США). Конгрес складає Союз Українок Америки, що під проводом голови Олени Лотоцької розвивується в могутню організацію (55 відділів, понад 3 тис. членів). Конгресовий комітет запросив до участі в конгресі не тільки всі українські національні жіночі організації, товариства, сестрицтва, і клуби в США, Канаді, Аргентині, Бразилії та на еміграції в Європі, але також визначних жінок-американок: пп. Елеонору Рузвельт, Доротті Томпсон, Півл Бек та інші.

* Проф. С. Гасвський, Франків „Мойсей“, Розвідка і текст поеми, з каталогом критичної літератури, 58 стор., 1948., — вийшов непо-

даний з друку у В.н. „Крилиця“. Корибере. Текст поеми вийшов з другого авторизованого видання; приладжена розвідка проф. С. Гасвського була зачитана автором на науковій конференції групи історії й теорії літератури УВАН 29-30 червня 1946 р. в пам'ять 30-ліття смерті Ів. Франка.

Враження з Парижу

„У Франції є і українські вчені, що працюють у французьких університетах, і українські комерсанти із значним капіталом, і замовні фармери. Перший час переселення буде трудне, але ж певний, що багато наших людей осяде у Франції“, — сказав нащому кореспондентові проф. Вегухів, що повернувся недавно з Франції.

Найважливішою подією останніх днів було об'єднання всіх українських громадських організацій і створення Центрального Українського Громадського Комітету.

Велике враження справила звістка про створення Національної Ради, яка просто піднесла настрій людей.

Л. Д.

Переходовий табір для скитальців в Буенос Айресі

Ця дія одержано повідомлення від Українського Допомогового Комітету в Аргентині, що наразі позитивно розв'язано питання про тимчасове приміщення скитальців в Буенос Айресі. ЗУДАКомітет, як повідомляє Укр. Допом. Комітет в Аргентині, після довгих місяців обговорення погодився оплатувати кошти за винаймання будинку впродовж двох років, де можна буде тимчасово примістити багато наших скитальців. Це рішення дуже важливе, бо воно допоможе нашим скитальцям після прибуття до Аргентини, не поспішаючи особливо, краще улаштуватися на місці.

Передплачуйте,

читайте

і поширюйте

„Українські Вісті“!

Два конгреси

У Лондоні відбувається тепер 18 всесвітній геологічний конгрес, на якому є 18 делегатів вчених-геологів з СССР. 16 конгрес відбувався 1933 року в Канаді, на якому було від СССР 4 делегати, а 17 конгрес відбувся 1937 року в СССР у Москві, в якому брало участь кілька сот совєтських вчених, в тому числі і автор цих рядків.

Міжнародна асоціація геологів, за встановленою від довгого часу традицією, скликає такі конгреси що 4 роки в одній з країн світу. На таких конгресах вчені всього світу, доповідаючи про свої роботи, обмінюються досвідом і досягненнями науки в справі вивчення будови земної кулі та її корисних копалин.

Офіційними конгресовими мовами є англійська, французька, німецька, єспанська та італійська. На цьому 18-му конгресі стоїть питання, щоб визнати і російську мову офіційною для цих конгресів.

З чотирьох учасників 16 конгресу, які були делеговані до Канади 1933 р., більшість трьох залишили, в тому числі українського вченого Світальського і сина відомого російського вченого геолога Мундстедта, обмінюваючи їх в очікуванні на користь чужинців, як вони ніби асоціювалися на конгрес.

На 17-му конгресі 1937 року в Москві були представлені делегації від 52-х країн світу (за винятком Німеччини й Італії, з якими більшовики тоді були не в дружбі (числом понад 500 осіб, більше половини цього числа були делегати з Совєтської Росії і її підневільних республік, в тому числі й з України — з Києва, Харкова, Дніпропетровська, Одеси, Донбасу тощо).

Як раз тоді були „сєховські часи“: весь підсовєтський народ — інтелігенція, робітники і селяни, від Збруча аж до Владивостока і від Мурманська аж до Алма-Ати, щоночі не спали і чекали своєї черги потрапити в „сєховські рукавиці“ НКВД.

Кремлівські можновладці, як ті фокусники, відвертали од „сєховської епопеї“ увагу і свого підсовєтського народу і чужинців різною блискучою бутафорією. В цей час вони влаштували авіаційні переліти Чкалова і Громова через Північний бігу до Америки. В Кремлі влаштували шотландські прийняття делегатів з різних підсовєтських республік, нагородили цих делегатів орденами та багаторічними пенсіями, на яких сам Сталін проголошував гості за здоров'я світового вождя трудящих — Сталіна.

Перед чужинцями делегаціями,

тут же між нами за столами, за якими кожному делегатові-гостеві заздалегідь було призначене місце. Я звернув увагу, що такий „господар“ сидів разом з мною без нагрудного конгресовського значка. Він, як і його товариші, поводився як господарі, запрошували не вставати, сидіти тихо і аплодувати промовцям, а також самі дуже багато пили і їли. Мене зацікавила кремлівська вбиральня. Там я теж стрів двох вартових.

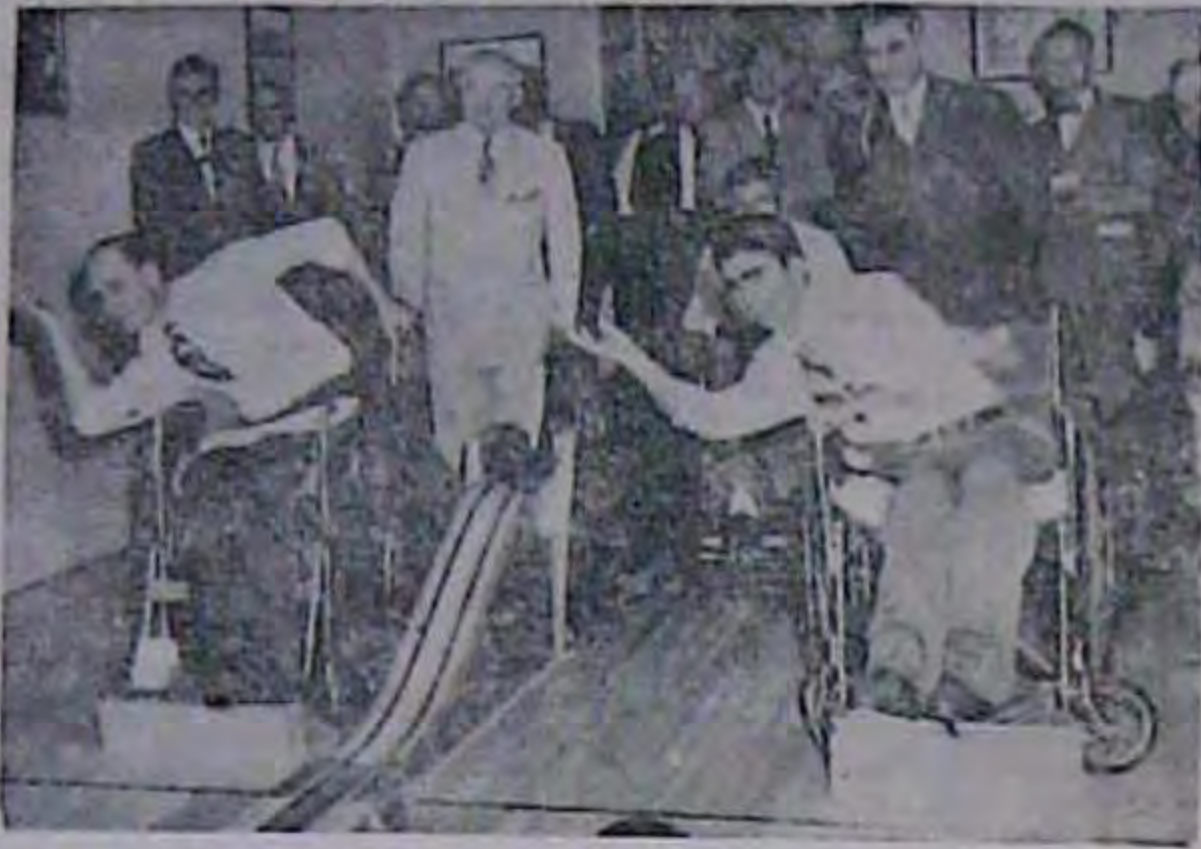
На вечерю подали стільки вишвок та закусок, скільки кремлівська кухня могла придумати, щоб задовольнити чужоземних гостей. На концерті виступали Барсова, Петрусенко (українська співачка), тодішні своїй славеті музикант Ойстрах (скрипаль) і Зак (піаніст).

В офіційній частині Молотов трохі картавою мовою хвалився „заботами“ свого уряду і компартії вченими та наукою, а чужинські гості дакували Молотову і совєтському уряду за гостинність та захоплювалися успіхами совєтських вчених і їхніми умовами наукової праці. Ці чужинці гості поехали до своїх країн те, що більшість в бутафорній формі піднесла їм на тарілочки.

Звичайно англіє не зможуть цей конгрес так бучно провести, як більшовики в себе, бо ж англіє не потребують більшовицького типу пропаганди.

Воя САВУР.

Президент Трумен на змаганні в кеглі вояків-інвалідів з ампутованими ногами. [Діна НТ]

З науки й техніки

Час і гроші — фактори винахідництва

Загальні підрахунки показують, що в діяльності винахідництва працює лише 0,1% всіх працівників техніки, хоч ця діяльність найважливіша і керівна. Підраховано також, що на 1 мільйон людей пересічно трапляється 1 адміністративний винахідник. Від думки (ідеї) до практичного використання винаходу минає звичайно 10 до 20 років на проміжній стадії, випробування, конструкції, продукції і розподілу. Лише рідко скорочується той час до 3-5 років, як от у випадку атомної бомби. Наука і техніка терять багато через брак відповідно вишколених працівників. Не кожний вишколений працівник може працювати науково чи творчо-технічно. Більшість — це просто виконавці чи майстри. Випуск наукового працівника-винахідника триває 10-20 років. Наукову і технічну роботу дуже гальмують чужі сторонні втручання в цю справу, наприклад, чинники військові чи партійні (як це в СРСР), де і в чистій математиці наказують дошукуватися сталінізму).

Америка витратила на створен-

ня атомової бомби 4,5 мільярда доларів, на дослід з радаром (ультракороткі електричні хвилі) — 6 мільярдів доларів. Німеччина виділила на дослід з ракетним погоном стрілець кілька мільярдів марок. Німці підраховували, що для використання шварцвальдської магнітної продукції повної пари, і тим самим — енергії, потрібно коло 0,5 мільярдів золотих марок.

Ітж. М. С.

Оголошення

Подіємо до відома нову розцінку оплати оголошень:

1. Тариф оголошень розцінює: 10 німецьких іфенігів за одне слово в тексті.
2. Оголошення рекламного характеру: одна сторінка — 500 нім. марок, шість сторінок — 250 нім., одна чверть — 125, одна восьма стор. — 70, одна шістнадцята — 40, одна тридцять друга — 25, одна шістдесят чверть сторінки — копійце 15 нових марок.
3. Оголошення приватних подій — платні.

Д. Коларгонієць

ЧОРНА ПУРГА (із спогадів)

(14)

ОДНІ ВИБРАЛИ СМЕРТЬ, ІНШІ — СВОБОДУ

Отже, через мороз і шпигерів Сталина на Коларгоні був списаний актом ще один день. Це була для нас друга чергова. Але зате таких морозних днів у Норильську бездоганно працює радіо. І ми думали: чи не можна імен сьогодні кинути естером з Москви в Норильськ із затвердженням вироку?

В бараку було п'ятеро таких, що не хотіли про це думати. Думати і жаліти про призначену смерть та ще й за те, чекати працювати (тобто ж харчуватися) на найтяжчих роботах при найгірших умовах. В бараку було п'ятеро тих, що не хотіли скористатися цим з передсмертної утримання, ані з передсмертної праці. Вони вибрали вишайну смерть. Все інше вишайне за паругу. Власне їх було на початку шість. Шостого вже нема. Шостий — двадцятилітній юнак із підмосковними шокани, швидко обривався в сніг березня, з незвичайним найменням — Рафаель — цей шостий був уже відправлений на місце поховання і виконання вироку. Тобто — в Норильськ II.

Це було, здається, ще так недавно. Коли мене бавили законниками і тут же в Норильську явився в шпигерів (шпигер-козак), а потім, що крізь стіну з сусідньої камери мене тихо гукає знайомий голос. Я знав Рафаеля — найкращого і найбільш знайомого із моїх друзів у Норильську.

— Рафаель? Ви ж на Коларгоні!

— Я не захотів...

— Чи не захотів? Вас повели...

— Так, але я вибрав вишайну смерть. Оголошення смертної голові. За п'ять ще п'ять... Але мене, як і інших, "задовольняють" першого... Не хочу бути волею, якого перед злочинцем на засудження ще хотіли використати у найтяжчій праці, щоб не їв дещо гірше солонку...

Голос його друго дзвенів, дрібав, попері взо його удавану спокійну твердість.

— Рафаель! Самоубство — не героїзм.

— Я чужа на все. Прощайте, довіду, що людина — не вік.

— Що ж ви радите мені, Рафаель? — Ви мусите триматися... Вас люблять діти, вони тут у Норильську, і вони не простять і не знесуть вашого самоубства, їй легше буде, в такому разі, коли вас розстріляють. Вони і так добре знають вашу чесність. До речі, що з нею? Чи не перевели і її в розряд зека?

— Її відправили з Норильська на Велику Землю.

— Мій Божел Серед зими із арктичних три тисячі кілометрів на санях. Це — пошта за її джерело саможертовний приїзд до нас — каторжника...

Я мовчав. Рафаель розважав мене далі.

— Нічого. Всьому буде колись кінець — і про нас згадають, як про людей. Тримайтеся, може якесь чудо врятує вас. Вони ж розстрілюють хвилями: розстріляла нас ось уже яких вісім сотень — і Москва тепер кожної хвилини може прислати наказ, що покішно — дострі... Прощайте... Мені важко говорити...

Голос його дійсно був не той задористий, металевий. Голос його був тихий і трохи дрижав, так що слова розривалися на окремі склади.

Після того я Рафаеля не бачив і вже ніколи-ніколи не побачу, бо його нема. Десь у каміні під горою Рудною в Норильську я заховав, з його доручення, загорнений у перату товсті списані зошити. То була його велика, безсонними ночами писана, теоретична праця "Антиалієв", в якій він ідеїно розвивав ленінізм. Я не міг її забрати з собою, бо незабаром сам пішов слідом за Рафаелем на Коларгон.

В коларгонський барак зайшов вохригів, якщо не помилюсь, на призначення Звонцова. До Звонцова ми ставили всі добре, бо він завжди до всіх каторжників поспішав широким людським усміхом і говорив прості людські речі. А не ж так багато серед пустот і смерті. Може були ще й інші підстави вважати його за доброго людину, хоч його функція була не

Олімпійські нуріози

7.8 — день рекордів на 14-й світовій олімпіаді

В цей день були встановлені рекорди не лише на спортивній ділянці, але і на всіх інших ділянках, які безпосередньо відносяться до олімпіади.

Так, наприклад, термометр показував 105° по Фаренгейту (40,5° по Цельсію). На Венбл-стадіоні були присутні 85.000 глядачів. В "свіжій" пуху", де відбувалися змагання з плавання, було продано 6.000 квитків — присутніх було 6.400. Для покриття голови продавалися паперові шоломи, було продано 1 мільярд порцій морозива, незчисленну кількість питтєвого соку та ін. 5.000 таксі безперервно знаходилися в дорозі, 400 керівників вимагали поршнів проти головного болю і кілька сот репортерів в кінці дня не могли триматися на ногах.

"Літаюча риба"

Тисячі захоплених глядачів надали цей епітет переможцеві в плаванні на 100 м. кравцем — Вольгеру Рісові (США). І справді, здавалось, що Ріс пролетів останні 5 м. мимо свого конкурента Аліана Форда так, як не роблять літаючі

риби в підводних морях. Глядачі вже хором кричали ім'я Форда, коли Рісові вдалось, неймовірно збільшивши темп, дійти до мети на десяті частини секунди раніш від Форда.

Наречена Ріса, яка була переконана в його поразці, відвернулася і плакала, бо не могла стримати свого розчарування. Ідучи до неї, Ріс, який ще не знав про свою перемогу, сказав: "Сльози? Ти ж знаєш, що в більше всього боюсь такої події!"

Л.С.

ШАХИ

Наука про опозицію

(продовження)

Якщо хід білих, тоді вони не можуть виграти партії:

1. Кр h1—g1	Кр g7—f7
2. Кр g1—f1	Кр f7—e7
3. Кр f1—e1	Кр e7—d7
4. Кр e1—d1	Кр d7—c7
5. Кр d1—c1	Кр c7—b7
6. Кр c1—b1	Кр b7—a7

Після д6 перешкоджає в поході білого, на поле e5, через що той не може досягти близької опозиції. Кожний хід білих веде до ремісового за-

Нові книги!

Сучасник

ч. 1 — кварталних громадсько-політичних проблематики, з участю найкращих науковців та політиків сил.

Ціна НМ 2,—

Генерал

— драматична повість Івана Багряного.

Ціна НМ 1,50

В масках епохи

багатолюстрована книга (40 фото) про творчий та життєвий шлях одного з найвидатніших сучасних українських акторів — Пилипа Гринька.

Ціна НМ 1,50

Набувати в кольпортерів!

Нові книги!

Розшуки

— Вероніку Крижівську з Кіровоградської (Буковина) та Михайла Кіровоградського розшукує Олександр Власюк. Хто знає про їх долю, прошу сповістити на "Українські Вісті".

— Рішати і знайомих шукає Лілія Гавриш, — Ellwangen/Jagst, DP Camp 700

Матримоніальне

Українець у Бельгії, 25 років, бажаю знайти собі дружину українку (до 25 років) з метою подружжя. Згодовувати статі на адресу: Jarembachuk Iwan, rue E. Wandewelde, 170, Glinzeux — Lele, Belgique.

Листування редакції

Наша Редакція дістає від читачів багато скарж, суворих доган і навіть лайок за те, що вона (Редакція "УВ") не відповідала ніяким листам і запитам. Ці скарги цілком справедливі — бо сотні листів, які ми одержуємо і читаємо — це живий зв'язок газети із життям наших життів.

На жаль, нас у Редакції після грошової реформи працює так мало — що ми ледве встигаємо за кільканадцять годин денної і вечірньої праці — зробити необхідні для газетно-видавничого процесу. Редакція просить вибачення і просить далі нам писати. Надіємось, що незабаром подолаємо труднощі і зможемо все залагоджувати нормальніше, в тому і таке щопе-для нас листування.

РЕДАКЦІЯ

Оголошення

Цим повідомляємо наших передплатників, кольпортерів і тих, що бажали б передплатити "Українські Вісті" в Бельгії, що наша універсальна Бельгійська редакція Mr. Fedir Holko, 35 Rue Louvrex Liege, Belgique.

Гроші переказати поштовою переказом на таку адресу: N° D. 381 475 à la banque de la Société Générale de Belgique, Agence de Ste. Veronique, Compte Cheques Postaux 446.

Передплата: на 1 місяць становить 24 франки на 3 місяці 72 франки на 6 місяців 144 франки на 9 місяців 216 франків на 1 рік 288 франків Ціна одного числа 3 франки

Часопис виходить двічі на тиждень, в середу і суботу.

Висилається часопис безпосередньо передплатникам.

Administration "Ukrainski Wisti", Neu-Ulm/Donau, Ludwigstrasse 10 Germany, USA-Zone.

До українців Англії!

Українська контора і Видавництво в Лондоні приймає передплату з 1 червня 1945 р. на часопис "Українські Вісті", що виходить в Німеччині. Мислячи передплату 3 місяці, на 3 міс. — 9 шилінгів, на 6 міс. — 18 шилінгів. Ціна одного числа — 4 пенс.

Передплату вислати поштою на адресу: Ukrainian Book Sellers and Publishers 49 Linden Gardens, London W. 2.

Часопис передплатникам буде вислатися безпосередньо Видавництвом "Українських Вістей" після одержання грошей, переказаних на адресу редакції в Лондон.

Administration "Ukrainski Wisti", Neu-Ulm/Donau, Ludwigstrasse 10, Germany, US-Zone.

Поширюймо акцію за групову передплату та прес. фонд "Укр. Вістей"!